Nghiên cứu căn nguyên của các vụ dịch cúm người đầu những năm 2000 tại Miền Bắc Việt Nam: / Nguyễn Lê Khánh Hằng; Nghd. : TS. Lê Thị Quỳnh Mai, PGS.TS. Kiều Hữu Ánh. - H. : ĐHKHTN,2010 . - 78p. + CD-ROM
: / + CD-ROM

Trang phụ bìa

Lời cam đoan

Mục lục

Danh mục các chữ viết tắt

Danh mục các bảng

Danh mục các hình

ĐẶT VẤN ĐỀ……. **1**

CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN……... 3

1.1. Virút cúm..... 3

1.1.1. Đặc điểm chung..... 3

1.1.2. Hình thái và cấu trúc virút cúm……. 3

1.1.3. Cấu trúc phân tử và chức năng……. 5

1.1.4. Cơ chế nhân lên của virút…….. 8

1.1.5. Tính đa dạng về vật liệu di truyền và sự tiến hóa của virút cúm A……. 10

1.1.6. Sự tiến hóa của virút cúm B…… 12

1.2. Tình hình dịch cúm trên thế giới……... 12

1.3. Tình hình dịch cúm tại Việt Nam…….. 14

1.3.1. Dịch cúm mùa…….. 14

1.3.2. Dịch cúm A/H5N1…… 15

1.4. Đặc điểm lâm sàng và sinh bệnh học..... 15

1.4.1. Thời gian ủ bệnh…… 15

1.4.2. Thời gian khởi phát…… 15

1.4.3. Sinh bệnh học…….. 17

1.5. Dịch tễ học bệnh cúm…….. 18

1.5.1. Phương thức và thời gian lây truyền…….. 18

1.5.2. Nguồn bệnh và ổ chứa…… 19

1.5.3. Tính cảm nhiễm và đáp ứng miễn dịch…….. 19

1.6. Biện pháp dư phòng và kiểm soát bệnh cúm…… 20

1.6.1. Thuốc kháng virút…….. 20

1.6.2. Vắc xin cúm…… 23

1.7. Chẩn đoán trong phòng thí nghiệm…….. 24

1.7.1. Phương pháp phát hiện kháng nguyên…… 25

1.7.2. Phương pháp phát hiện vật liệu di truyền …….. 28

1.7.3. Phương pháp phát hiện kháng thể…….. 31

CHƯƠNG 2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU…….. 33

2.1. Đối tượng nghiên cứu…….. 33

2.1.1. Định nghĩa ca bệnh…… 33

2.1.2. Cỡ mẫu, thời gian và địa điểm…….. 33

2. 2. Vật liệu…… 36

2.2.1. Mẫu bệnh phẩm…….. 36

2.2.2. Tế bào…… 36

2.2.3. Sinh phẩm…….. 36

2.2.4. Các chủng virút mẫu chứng…….. 39

2.2.5. Trang thiết bị và dụng cụ…….. 39

2.3. Phương pháp…… 40

2.3.1. Phân lập virút…… 40

2.3.2. Định typ virút bằng phản ứng ngăn ngưng kết hồng cầu (HI)…… 43

2.3.3. Phương pháp (RT-PCR)…….. 44

2.3.4. Phương pháp Real-time RT-PCR…….. 46

2.3.5. Phương pháp xác định trình tự gen…….. 48

2.3.6. Phương pháp xử lý số liệu…….. 55

2.3.7. Vấn đề đạo đức trong nghiên cứu..... 55

CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN……..... **56**

3.1. Các vụ dịch cúm xảy ra tại Hà Nội và Miền Bắc Việt Nam, 2001-2009……..... 56

3.1.1. Giám sát sự lưu hành của virút cúm mùa tại Hà Nội, 2001-2005…….. 56

3.1.2. Dịch cúm mùa tại Miền Bắc, Việt Nam 2006 – 2008…….. 59

3.1.3. Dịch cúm lây truyền từ gia cầm sang người do virút cúm A/H5N1 tại miền Bắc Việt Nam, 6/2003 – 5/2009…….. 62

3.2. Căn nguyên các vụ dịch cúm mùa, 2001 – 2008……..... 64

3.2.1. Căn nguyên các vụ dịch cúm tại Hà Nội, 2001-2005…….. 64

3.2.2. Căn nguyên các vụ dịch cúm mùa tại miền Bắc, 2006-2008…….. 66

3.2.3. Đặc điểm di truyền học của virút cúm mùa, 2001-2007…… 69

3.2.4. Đặc tính kháng nguyên của virút cúm theo mùa, 2001-2008…… 85

3.3. Căn nguyên gây viêm phổi nặng do virút A/H5N1 tại Miền Bắc Việt

Nam, 6/2003-5/2009…… 88

3.3.1. Một số đặc điểm chung…… 88

3.3.2. Phân lập virút cúm A/H5N1 bằng phương pháp gây nhiễm trên tế bào MDCK…… 94

3.3.3. Đặc tính tiến hóa của virút cúm A/H5N1 tại Miền Bắc Việt Nam, 6/2003 – 5/2009…… 96

KẾT LUẬN…… 116

KIẾN NGHỊ…….... 118

DAỊ H MỤC CÁC CÔỊ G TRÌỊ H CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔỊ G BỐ CÓ LIÊỊ QUAỊ ĐẾỊ LUẬỊ ÁỊ

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC